

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 9 listopada 2020 r., w sprawie II C 676/19 Sąd Rejonowy dla Łodzi-Widzewa w Łodzi zmienił wysokość renty zasądzonej w wysokości 2.936,50 zł wyrokiem Sądu Rejonowego w Łodzi z dnia 9 lutego 1982 r. sygn. akt I C 1166/81 na rzecz S. B. od (...) S.A. w W. na rentę w wysokości 1.333 zł płatną do dnia 15-go każdego miesiąca następującego po sobie począwszy od miesiąca listopada 2020 r. z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w przypadku uchybienia terminowi płatności; oddalił powództwo w pozostałej części i nakazał zwrot na rzecz strony pozwanej kwoty 2.500 zł tytułem niewykorzystanych zaliczek na wydatki. Postanowieniem z dnia 27 listopada 2020 r. Sąd Rejonowy uzupełnił ten wyrok zasądając od (...) S.A. w W. na rzecz S. B. kwotę 868,08 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sąd Rejonowy ustalił, że wyrokiem z dnia 9 lutego 1982 roku Sąd Rejonowy w Łodzi zasądził – między innymi - na rzecz S. B. od Państwowego Zakładu (...) Oddziału w Ł. rentę w wysokości 2.936,50 (...) miesięcznie, za okres od 1 stycznia 1982 roku i na przyszłość, każdą z rat płatną do piętnastego dnia każdego miesiąca z 8% od uchybienia płatności którejkolwiek z rat. Obecnie otrzymywana przez powoda wysokość tej renty opiewa na sumę 494,88 PLN miesięcznie. (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. jest następcą prawnym Państwowego Zakładu (...) z siedzibą w W.. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie w 1982 roku, to jest w roku zasądzenia na rzecz powoda przez Sąd renty, jak to wskazano powyżej, wynosiło 11.631,00 (...), stosownie do obwieszczenia Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 25 maja 1990 roku w sprawie przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia pracowników w gospodarce społecznej w latach 1950 – 1989 oraz w kolejnych kwartałach 1989 roku. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie w I kwartale 2020 roku wynosiło, stosownie do ogłoszenia Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego kwotę 5.331,47 PLN. Na przełomie lat 80 - tych i 90 – tych XX wieku, w szczególności w latach 1989 - 1991, wskutek zachodzących przemian politycznych i gospodarczych nastąpił w Polsce gwałtowny spadek realnej wartości pieniądza w konsekwencji procesów inflacyjnych, przybierających rozmiary hiperinflacji w 1989 roku i 1990 roku.

Apelację od tego wyroku złożył pozwany Zakład (...). Zarzucił Sądowi Rejonowemu naruszenie prawa materialnego, a to art. 805 § 1, 822 § 1, w związku z art. 361 § 1 i 2, 363 § 1 i 2 i 357¹ § 1, 444 § 2 k.c. poprzez błędną interpretację, skutkującą zasądzeniem renty przewyższającej należną, ustaloną w trybie waloryzacji sądowej;

naruszenie w/w przepisów w związku z art. 21 ust 1 pkt 3c ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych poprzez uwzględnienie powództwa w zakresie waloryzacji renty w kwocie brutto, podczas gdy świadczenia te są zwolnione z podatku, nie podlegają on także oskładkowaniu na FUS; naruszenie art. 233 k.p.c. przez brak wszechstronnej oceny dowodów i błędy w ustaleniach faktycznych; błąd w ustaleniach faktycznych przejawiający się w przyjęciu, że wysokość przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w 1982 r. jest ustalona w analogiczny sposób jak wysokość takiego wynagrodzenia po wprowadzeniu podatku dochodowego od osób fizycznych w 1992 r. i po obciążeniu wynagrodzeń składkami na FUS w 1999 r., a także wadliwym przyjęciu, że aktualną na dzień wydania orzeczenia jest wielkość przeciętnego wynagrodzenia opublikowanego dla I kwartału 2020 r. w wysokości 5.331,47 zł. podczas gdy była nią wielkość tego parametru opublikowana dla II kwartału 2020 r. w wysokości 5.024,48 zł., opublikowana 11 sierpnia 2020 r. W konkluzji wniósł o zmianę wyroku i oddalenie powództwa w zaskarżonej części i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu za obie instancje, wg. norm przepisanych, z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się orzeczenia do dnia zapłaty.

Sąd Okręgowy zważył,

co następuje :

Apelacja jest bezzasadna, choć nie można nie przyznać jej argumentacji pewnej racji. Zaskarżone orzeczenie oparte jest o przepis art. 358¹ § 3 k.c. Samej zasady zastosowania w tej sprawie waloryzacji przyznanego świadczenia, strona pozwana w apelacji nie kwestionuje, nie zaskarżając orzeczenia w całości. Żaden jednak przepis prawa nie wskazuje metody waloryzacji, pozostawiając ją pod wyłączny osąd Sądu. Przyjęta metoda musi być logiczna,

uwzględniająca interesy obu stron, musi być sprawiedliwa. Istotnie, przeciętne wynagrodzenie w roku 1982 i w roku 2020 było wyliczane z uwzględnieniem innych składowych. Rację ma skarżący, że wynagrodzenie za rok 1982 jest wynagrodzeniem netto, zaś za rok 2020 – brutto. Mimo to, zaskarżone orzeczenie uznać należy za prawidłowe. Przyjmując bowiem inne mierniki waloryzacji, przez prawo dopuszczalne okazać się może, że ustalona wysokość renty nie jest wygórowana. W roku 1982 r. cena jednej tony węgla „grubego” kosztowała 3.000 (...), co oznacza że za przeciętne wynagrodzenie można było nabyć 3,87 tony takiego węgla. Obecnie, w roku 2022 (a istotne są ustalenia z daty orzekania Sadu II instancji) – tona węgla „grubego” kosztuje minimum 1.800 PLN Oznacza to, że kwocie 11.631 (...) z roku 1982 odpowiada kwota 6.966 PLN (1.800 x 3,87). Skoro zasądzona renta stanowiła około 25% przeciętnego wynagrodzenia to 25 % od kwoty 6.966 PLN stanowi kwotę 1.741,50 PLN, a więc o wiele więcej aniżeli przyjął to Sąd Rejonowy w zaskarżanym orzeczeniu. To jedynie przykładowe wyliczenie, a wyliczenia te można mnożyć. Zaskarżone orzeczenie odpowiada więc prawu i zasadom współżycia społecznego.

W tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację, orzekając o kosztach postępowania apelacyjnego na zasadzie przepisu art. 98 § 1 k.p.c.